

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 29 kwietnia 2014 r.

Poz. 4404

UCHWAŁA NR XXXIX/200/2014 RADY GMINY W SARNAKACH

z dnia 22 kwietnia 2014 r.

w sprawie zatwierdzenia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sarnaki na lata 2014 – 2016

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zmianami/ oraz art. 6 ust. 1, ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zmianami/, Rada Gminy w Sarnakach uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sarnaki na lata 2014-2016, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sarnaki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodniczący Rady Gminy

Adam Wawryniuk

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXXIX/200/2014
Rady Gminy w Sarnakach
z dnia 22 kwietnia 2014 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SARNAKI NA LATA 2014 – 2016

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej, jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny. Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem, które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu, zakładzie pracy, szkole, środkach masowego przekazu i w rodzinie. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń

emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Najbardziej jednak niepokojące jest to, że ... „przemoc rodzi przemoc, tworząc swoistą pętlę przemocy, spinającą coraz to nowe generacje pokoleń”. (J. Malinowski – 1996 r.) Według definicji zawartej w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, **przemoc** to: „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające jej godność, netykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia lub krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Rozdział 1. Podstawa prawna

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sarnaki opracowano na lata 2014 - 2016 r. w oparciu o następujące ustawy:

1. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zmianami),
2. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zmianami),
3. Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 ze zmianami).

Rozdział 2. Obowiązek gminy

Obowiązek opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynika z art. 6 ust. 2 ww. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zgodnie, z którym do zadań własnych gminy należy w szczególności:

1. tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
3. opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

Rozdział 3. Formy przemocy

Formy przemocy to:

1. przemoc fizyczna – bicie, znęcanie się, głodzenie, kopanie, zamykanie, policzkowanie, szarpanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, rzucanie przedmiotami, używanie niebezpiecznych narzędzi lub grożenie ich użyciem, zadawanie bólu,

2. przemoc psychiczna - sprawowanie przez sprawcę psychicznej kontroli nad ofiarą, zakazywanie kontaktów (straszenie zabójstwem, użyciem przemocy, zabranie dzieci, grożenie zniszczeniem rzeczy, upokarzanie, używanie wulgarnych słów),

3. przemoc seksualna – zmuszanie do odbywania stosunku lub poddania się innym zachowaniom seksualnym,

4. przemoc ekonomiczna /finansowa/ - utrzymywanie osoby w całkowitej zależności finansowej, zakazywanie pracy zawodowej, nie dawanie wystarczającej ilości środków finansowych na prowadzenie gospodarstwa domowego,

5. zaniedbanie – to ciągle niezaspakajanie potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Wszystkie formy przemocy wzajemnie się uzupełniają i przenikają. Ofiary rzadko doświadczają jednej tylko formy maltretowania. Bywa, że wykorzystywanie seksualne i przemoc fizyczna poprzedzone są przemocą psychiczną, towarzyszy temu też zaniedbanie ekonomiczne.

Rozdział 4. Diagnoza problemu przemocy w Gminie Sarnaki

Na terenie Gminy Sarnaki przemoc w rodzinie najczęściej występuje w rodzinach najuboższych, jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami finansowymi na członka rodziny, biedą, niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną. Przypadki znęcania najczęściej odbywają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny, tj. małżonkowie, dzieci, rodzeństwo, bliskie osoby, którym ofiara się zwierza. Praktycznie ofiary przemocy boją się, a niejednokrotnie wstydzą się o tym mówić i rozgłaszać. Również trudno jest im w tych sprawach zeznawać w sądzie i dlatego wolą, aby przemoc ta trwała. Dotychczasowe działania informacyjne w skali ogólnokrajowej skutkują z jednej strony zmianą świadomości społecznej, co przejawia się większą gotowością ofiar przemocy do ujawniania takich spraw, a z drugiej strony wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy. Należy jednak zaznaczyć, że pomimo większej świadomości społecznej, tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Rok 2011 – od 19 listopada 2011 do 31 grudnia 2011

1. Liczba założonych NK – 2, w tym Policja – 2,
2. Liczba wniosków o leczenie odwykowe – 0,
3. Liczba osób objętych dozorem kuratora – 0,
4. Liczba osób, które skorzystały z pomocy psychologa – 1,
5. Liczba wniosków o czyn z art. 207 § 1 kk – 1,
6. Liczba osób skazanych prawomocnym wyrokiem Sądu za czyn z art. 207 § 1 kk – 1,
7. Liczba udzielonych porad przez pracowników socjalnych – 2,
8. Liczba interwencji Policji w środowisku – 2,
9. Liczba interwencji pracowników socjalnych w środowisku – 2.

Rok 2012

1. Liczba założonych NK – 12, w tym Policja – 10, GOPS - 2
2. Liczba wniosków o leczenie odwykowe – 3,
3. Liczba osób objętych dozorem kuratora – 2,
4. Liczba osób, które skorzystały z pomocy psychologa – 4,
5. Liczba wniosków o czyn z art. 207 § 1 kk – 4,
6. Liczba osób skazanych prawomocnym wyrokiem Sądu § 1 kk za czyn z art. 207 – 2,

7. Liczba udzielonych porad przez pracowników socjalnych – 12,
8. Liczba interwencji Policji w środowisku – 21,
9. Liczba interwencji pracowników socjalnych w środowisku – 5,
10. Liczba udzielonych porad przez prawnika – 3,
11. Liczba osób, które skorzystały z pomocy lekarskiej – 2.

Rok 2013

1. Liczba założonych NK – 11, w tym Policja – 7, GOPS - 4
2. Liczba wniosków o leczenie odwykowe – 1,
3. Liczba osób objętych dozorem kuratora dla dorosłych - 2,
4. Liczba osób objętych dozorem kuratora rodzinnego - 2,
5. Liczba osób, które skorzystały z pomocy psychologa – 5,
6. Liczba wniosków o czyn z art. 207 § 1 kk – 6,
7. Liczba osób skazanych prawomocnym wyrokiem Sądu za czyn z art. 207 § 1 kk – 3,
8. Liczba udzielonych porad przez pracowników socjalnych – 11,
9. Liczba interwencji Policji w środowisku – 16,
10. Liczba interwencji pracowników socjalnych w środowisku – 3,
11. Liczba udzielonych porad przez prawnika – 4,
12. Liczba osób, które skorzystały z pomocy lekarskiej – 1.
13. Liczba osób skierowanych na mediacje: 2,
14. Liczba rodzin skierowanych do Rodzinnej Poradni Diagnostyczno – Konsultacyjnej – 1.

Źródło informacji: GOPS, GKRPA, Policja, Sąd.

Rozdział 5. Założenia Programu

Głównym założeniem Programu jest przyczynienie się do ograniczenia skali problemu i skutków przemocy domowej. Istotnym jest podejmowanie kompleksowych działań:

1. ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak na edukowanie osób stosujących przemoc i korygowanie agresywnych zachowań i postaw,
2. zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami.

Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

Rozdział 6. Cele Programu

Cel główny:

1. Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sarnaki.

Cele szczegółowe:

1. Koordynacja i integracja działań lokalnych podmiotów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie, działania propagujące pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich.
3. Podnoszenie kompetencji służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Udzielanie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy.

Rozdział 7. Zadania Programu

Zadanie 1. Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego

Realizacja zadania następuje poprzez działalność interdyscyplinarnej grupy specjalistów reprezentujących instytucje realizujące program, wymianę informacji na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wypracowanie i monitorowanie procedur postępowania w sytuacji przemocy w rodzinie. Zespół składa się z grupy specjalistów reprezentujących instytucje powołane przez Wójta Gminy Sarnaki zgodnie z uchwałą Rady Gminy Sarnaki w sprawie trybu i sposobu powołania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego ze szczegółowymi warunkami jego funkcjonowania.

Zespół pracuje od 19 grudnia 2011 r.

Wskaźnik: zarządzenie Wójta Gminy Sarnaki.

Realizatorzy: Wójt Gminy Sarnaki.

Zadanie 2. Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie.
2. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganiu zjawisku.
3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.
4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.
5. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
6. Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach.
7. Monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy.
8. Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Realizacja zadania w latach 2014 -2016.

Wskaźniki: liczba spraw przekazanych do zespołu interdyscyplinarnego, liczba podejmowanych przez GOPS działań w środowiskach zagrożonych przemocą, liczba spraw zgłoszonych do GKRPA, liczba interwencji domowych Policji, liczba spraw sądowych, liczba spraw zgłoszonych przez szkoły, liczba spraw zgłoszonych przez zakłady opieki zdrowotnej.

Realizatorzy: Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, GKRPA, Szkoły, Policja, Sąd, Zakłady służby zdrowia.

Zadanie 3. Zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno - edukacyjne

1. Dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie.
2. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (brozur, ulotek, plakatów, informacji w lokalnej gazecie, itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposób radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników (prelekcje, filmy, warsztaty).
4. Umieszczenie informacji na stronie internetowej GOPS-u.

Realizacja zadania w latach 2014 -2016.

Wskaźniki: liczba brozur, ulotek, plakatów, liczba artykułów w prasie, uruchomienie zakładki na stronie internetowej o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Realizatorzy: Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, GKRPA, Szkoły.

Zadanie 4. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

1. Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy (szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury niebieskiej karty, prowadzenia interwencji kryzysowej itp.).

2. Udział w szkoleniach resortowych, jak i we wspólnych konferencjach i szkoleniach służb.

Realizacja zadania w latach 2014 -2016

Wskaźniki: liczba szkoleń, liczba uczestników.

Realizatorzy: instytucje szkoleniowe.

Zadanie 5. Ochrona ofiar przemocy w rodzinie

1. . Pomoc psychologiczna, prawna, medyczna i socjalna dla ofiar przemocy.

2. Kierowanie ofiar przemocy w rodzinie na terapie do ośrodków specjalistycznych.

Realizacja zadania w latach 2014 -2016.

Wskaźniki: liczba udzielonych porad specjalistycznych, liczba skierowań na terapie.

Realizatorzy: psycholog, prawnik, pracownik socjalny, lekarz, pielęgniarka środowiskowa.

Rozdział 8. Odbiorcy Programu

1. Ofiary przemocy w rodzinie:

- Dzieci,
- Współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych,
- Osoby niepełnosprawne,
- Osoby starsze.

2. Sprawcy przemocy w rodzinie

3. Świadkowie przemocy

4. Przedstawiciele władz lokalnych, instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Rozdział 9. Przewidywane efekty realizacji Programu

1. Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie.

2. Odpowiednie przygotowanie osób pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.

3. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.

4. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.

5. Niwelowanie skutków przemocy w rodzinie.

Rozdział 10. Realizatorzy programu

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach

przy współpracy z:

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policją,
- Placówkami oświatowymi,
- Zakładami Opieki Zdrowotnej,
- Sądem,
- Prokuraturą.

Osobą odpowiedzialną za koordynację działań w Programie jest Kierownik GOPS w Sarnakach.

Program wpisuje się w Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2016 oraz Wojewódzki Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015.

Rozdział 11. Finansowanie Programu

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sarnaki są:

1. Środki własne gminy:

a) zaplanowane na dany rok budżetowy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sarnakach na realizację przeciwdziałania przemocy,

2. Dotacje z budżetu państwa.

Rozdział 12. Monitoring i sprawozdawczość Programu.

Monitoring programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez GOPS.

Program opracowali:

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sarnakach.

Przewodniczący Rady Gminy

Adam Wawryniuk